

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Факультет фізичної культури, спорту та психології

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувач кафедри психології

Прокоф'єва О.О.

протокол №1 від 02.09.2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
(РОЗВИТКОВА)**

для здобувачів вищої освіти (ІІІ курсу)

Освітньо-професійна програма	Психологія. Клінічна психологія
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Запоріжжя, 2024 р.

Робоча програма виробничої практики (розвиткова) для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, рівня вищої освіти: перший (бакалаврський), спеціальності 053 Психологія, освітньо-професійної програми Психологія. Клінічна психологія. - 28 с.

Розробники:

к. психол. н., доцент Шевченко С.В.,
к. психол. н., доцент Прокоф'єва О.О.,
ст. викладач Варіна Г.Б.,
ст. викладач Теліков О.В.

Рецензенти:

Корець Т.Г. - директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр № 2» Мелітопольської міської ради Запорізької обл.

Бідованець О.Ю. - головний спеціаліст психічного здоров'я, Державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

ПОГОДЖЕНО:

гарант освітньої програми Прокоф'єва О.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології
протокол № 1 від 02.09.2024 року

Завідувач кафедри психології

Прокоф'єва О.О.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Одним із засобів успішної підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в сфері психології є практика, яка є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у ЗВО.

Специфіка професійної діяльності психолога, яка потребує вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, професійної компетентності та високої відповідальності, визначає особливу важливість формування фахових умінь і навичок, а також певних професійно значущих особистісних якостей в процесі практичної підготовки.

Виробнича практика (розвиткова) здобувачів вищої освіти є важливим етапом їх професійної підготовки. Вона передбачає ознайомлення з особливостями планування та здійснення корекційно-розвиткової роботи психолога. Корекційно-розвиткова робота — це комплекс заходів із системного супроводу людей з особливими потребами, спрямований на корекцію порушень шляхом розвитку пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення та особистості за допомогою спеціальних засобів психологічного впливу.

Виробнича практика (розвиткова) є ключовим і технологічно важливим компонентом ефективної фахової діяльності клінічного психолога. Програмна форма дозволяє фахівцю структурувати, фіксувати та усвідомлювати професійно-важливі цілі, методи, технології та психотехніки, що використовуються.

Практика проводиться в різних соціальних інститутах (загальноосвітніх, клінічних, медичних, лікувально-профілактичних, освітніх закладах, де є інклюзивні класи, інклюзивно-ресурсних центрах, психологічних центрах, закладах соціальної допомоги, в центрах практичної психології та соціальної роботи; в громадських організаціях, спортивних закладах тощо незалежно від форми власності та ін.). Особливою вимогою є наявність на базі практики психолога.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти практичними вміннями та основним навичками проведення корекційно-розвиткової роботи з метою усунення або послаблення наявних відхилень у розвитку особистості, групи, з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей особистості людини, а також специфіки організації, установ, закладів, в яких проходить практика.

Завдання виробничої практики:

- Закріплення, поглиблення та застосовування засвоєних теоретичних знань узагальнення та удосконалення практичних навичок, одержаних студентами в процесі навчання
- Розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ (в т.ч. патологічних) в контексті професійних завдань
- Засвоєння методів пошуку інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення

професійних завдань.

- Застосування уміння презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців

- Опанування на практиці вмінням взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності а також до осіб з особливими потребами.

- Набуття необхідних вмінь ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості. – Вмотивувати потребу відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

- Удосконалити навички обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. – Навчити пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

- Закріпити навички формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовник.

- Поглиблення на практиці вміння складати та реалізовувати програму корекційно-розвиткових дій, заходів психологічної допомоги у формі тренінгу, ігор, майстер-класів тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психічного здоров'я

- Набути практичних навичок демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, готовність приймати відповідальність за рішення в межах професійної діяльності.

ЗК 03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 06. Здатність приймати обґрунтовані рішення, аналізувати власну діяльність.

ЗК 08. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки.

ЗК 09. Здатність працювати в команді.

СК 01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, розуміння походження психічних розладів і психологічних проблем.

СК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та

розвитку психічних явищ.

СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання)

СК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження, з урахуванням нозологічних та індивідуально-психологічних характеристик.

СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані структуровані висновки та рекомендації, інформувати про результати і надані рекомендації.

СК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу з урахуванням нозологічних та індивідуально-психологічних характеристик (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)

СК 09. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, в тому числі для груп підвищеного ризику соціальної дезадаптації та з питань охорони психічного здоров'я

СК 10. Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики.

СК 12. Здатність до встановлення і підтримання конструктивної міжособистісної взаємодії, емпатії, встановлення довірливого контакту, переконання і підтримки.

СК 14. Здатність до консультативної роботи з поширеними проблемами психічного здоров'я та психосоціального благополуччя, створення сприятливого психологічного середовища.

СК 15. Здатність до моніторингу і оцінки ефективності психологічної допомоги.

IV. ЗАПЛАНОВАНІ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми, пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ (в т.ч. патологічних) в контексті професійних завдань.

ПР 03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР 06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР 07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР 08. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)

ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психічного здоров'я.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, а також до осіб з особливими потребами.

ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.

ПР 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії

V. БАЗИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика здобувачів проводиться в різних закладах, організаціях та підприємствах (загальноосвітніх, клінічних, соціальних та ін.), психологічних центрах, де є посада психолога, зокрема клінічного психолога. Здобувачі мають можливість вільного вибору бази проходження практики, за умови дотримання зазначеної вище вимоги, дозволяється проходити виробничу практики за місцем роботи та проживання за умови укладення договору з даними установами або отримання клопотання про прийняття здобувача на практику. У виключних умовах (знаходження здобувача на ТОТ, за кордоном) виробничу практику (розвиткову) здобувачі можуть проходити на базі Центру психологічної резильєнтності та благополуччя, Лабораторії психології здоров'я Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. У м. Запоріжжя здобувачі мають можливість проходити практику в ІТ Лабораторії психологічної та психофізіологічної допомоги Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Також здобувачі мають можливість проходити практику в рамках реалізації окремих проєктів. Під час проходження практики у межах проєктної діяльності її терміни можуть бути перенесені відповідно періоду реалізації проєкту у позанавчальний час.

З орієнтовним переліком баз практики та договорами можна ознайомитися на сторінці кафедри на офіційному сайті Університету в рубриці

«Практична підготовка» за посиланням: <https://fvsp.mdpu.org.ua/kafedra-psyhologiyi/praktychna-pidgotovka-2/>

VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича практика (розвиткова) проводиться відповідно до затверджених нормативних документів Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-opriyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>:

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про бально-накопичувану систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти
- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти

Зразок договору про проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти, зразок направлення на практику, зразок клопотання про направлення на практику наведені у вищезазначеному Положенні про практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Перед початком виробничої практики, НПП кафедри проводять настановчу конференцію, з метою орієнтування у цілях, завданнях, змісті практики, критеріях її оцінювання і порядку звітування.

Підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічних працівників кафедри психології.

Здобувач вищої освіти має показати вміння самостійно організовувати й планувати роботу, рівень оволодіння основами теоретичних і практичних знань із фундаментальних психологічних дисциплін, а також рівень оволодіння студентами технологіями роботи сучасного психолога.

Основна спрямованість виробничої практики (розвиткової) здобувачів вищої освіти - виявити вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, ставити та вирішувати практично-орієнтовані фахові завдання. Виконуючи завдання виробничої практики здобувачі вищої освіти III курсу оволодіють уміннями та основним навичками проведення корекційно-розвиткової роботи.

Виробнича практика (розвиткова) з поступовим розширенням спектру практичних завдань і включенням різних професійно-важливих розвиткових (корекційно-розвиткових) психотехнологій забезпечує отримання здобувачами вищої освіти умінь та навичок прикладної роботи психолога.

Змістом практики є також збір фактичного матеріалу для виконання курсової роботи.

Принципи організації практики:

Студенти-практиканти повинні строго дотримуватися режиму праці бази практики, етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.

Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуальних завдань.

Звіт з виробничої практики приймається і оцінюється науково-педагогічним працівником-керівником практики від кафедри. Звіт з виробничої практики захищається у комісії, призначеній завідувачем кафедри психології, у вигляді конференції. Оцінка з практики виставляється здобувачам вищої освіти відповідно до діючої системи оцінювання в Університеті та на підставі перевірки відповідної звітної документації; характеристики науково-педагогічного працівника-керівника практик від кафедри, керівника практики з боку закладу, підприємства, установи, організації; презентації результатів проходження практики під час захисту звіту; відповідей на запитання членів комісії з прийому заліку з практики.

Оцінювання здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання видів діяльності здобувачів вищої освіти на практиці. Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

V. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Перший тиждень практики

Блок 1. Особливості організації та діяльності психологічної служби/психолога закладу.

Тема 1. Ознайомлення з особливостями діяльності психологічної служби/психолога закладу.

Мета: ознайомитись з особливостями діяльності психологічної служби/психолога закладу.

Організація діяльності:

1. Бесіда з керівником закладу: а) особливості діяльності психологічної служби/ психолога закладу.

2. Ознайомлення з умовами та організацією роботи психолога закладу: а) оформлення кабінету; б) розпорядок робочого дня.

Форма звіту.

1. Запис в щоденнику практики: а) основні положення бесіди з керівником закладу; б) опис умов і організації роботи психолога.

Тема 2. Нормативні документи психологічної служби/психолога закладу.

Мета дослідження:

Ознайомитись з нормативними документами, що регламентують діяльність психологічної служби/психолога закладу.

Організація діяльності:

1. Бесіда із психологом: а) нормативні документи психологічної служби закладу; б) обов'язки психолога.

2. Ознайомлення з нормативними документами психологічної служби.

3. Ознайомлення з інструктивними матеріалами і методичною літературою психолога: а) методичні інструктивні матеріали, що регламентують діяльність психолога; б) методична література психолога з організації психологічної служби, проведенню психологічної діагностики, психологічної консультації, профілактики, психокорекційної та просвітницької роботи.

Форма звіту.

Запис в щоденнику практики: а) основні положення бесіди з психологом; б) опис змісту основних нормативних документів психологічної служби закладу; в) характеристика основного змісту роботи психолога.

Тема 3. Планування та організація роботи психолога.

Мета дослідження:

Ознайомитись з особливостями планування і організації діяльності психолога в закладі.

Організація діяльності:

1. Бесіда з психологом: а) етика професійної роботи психолога; б) планування і звітна документація роботи психолога; в) основний зміст, методи і технологія психологічної просвіти, яку здійснює психолог в закладі.

2. Ознайомлення з планом роботи психолога: а) основні розділи плану; б) планування роботи психолога на період практики.

3. Відвідати захід, наприклад, тренінгові заняття психолога: а) особливості професійної роботи психолога; б) мета, завдання, зміст і методи роботи психолога.

Форма звіту.

Запис в щоденнику практики: а) основні положення бесіди з психологом; б) виписки з плану роботи психолога на період практики; в) опис інструктивних методичних матеріалів, що регламентують роботу психолога; г) список методичної літератури психолога щодо організації психологічної служби. д) конспект і аналіз відвіданого заняття психолога.

Другий тиждень практики

Блок 2. Методи і технології експериментально-психологічного дослідження. Психодіагностичне дослідження.

Тема 4.: Класифікація основних методів психології Основні принципи наукового психологічного експериментального дослідження.

Мета: розгляд основних методів дослідження особистості та колективу; розгляд основних особливостей організації та проведення наукового психологічного експериментального дослідження.

Організація діяльності студентів:

1. Визначити основні методи дослідження особистості та колективу.

2. Визначити та проаналізувати основні принципи організації та

проведення наукового психологічного експериментального дослідження.

Форма звіту:

Запис в щоденнику практики: а) загальна характеристика основних груп методів; поглиблений аналіз емпіричної групи методів. б) основні принципи організації та проведення наукового психологічного експериментального дослідження.

Тема 5.: Організація та проведення психологічного дослідження.

Зміст психодіагностичної роботи полягає у діагностиці психологічних особливостей особистості та групи/колективу.

Кожний студент має можливість обрати вікову категорію обстежуваних, виходячи з особливостей бази практики.

Організація діяльності:

Дати загальну характеристику особистості (обраної вікової групи).

Форма звіту:

Запис в щоденнику практики: загальна характеристика особистості (обраної вікової групи).

При підборі методик для виконання завдань психодіагностичного обстеження рекомендуємо скористатися запропонованою літературою у додатках практики.

Тема 6.: Аналіз та інтерпретація одержаних результатів дослідження. Психологічний висновок. Імовірний прогноз та рекомендації психолога.

1. Практикантом фіксуються результати проведення психологічної діагностики, проводиться аналіз та інтерпретація отриманих результатів: а) оформлення протоколів, висновків, рекомендацій.

Структура психологічного висновку:

1. Загальні дані обстежуваного.
2. Використані психодіагностичні методики.
3. Узагальнений опис отриманих результатів.
4. Висновки щодо завдань діагностики.
5. Імовірний прогноз та рекомендації.
6. Психологічний висновок оформлюється у вигляді психологічної характеристики/картки обстежуваного.
7. Відповідним чином оформлюються результати та висновки психодіагностичного обстеження.

Третій, четвертий тиждень практики

Блок 3 Психологічна корекційно-розвиткова та просвітницька діяльність психолога

Тема 7. Організація та проведення корекційно-розвиткового заходу.

Корекційно-розвиткова робота має бути націлена на створення умов

виправлення порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та/або мовлення особистості:

- розвиток психомоторики. Вдосконалювати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, влучність, витривалість);

- соціально-комунікативний розвиток (формувати здатність до наслідування ланцюга дій, формувати здатність до підтримки та ініціювання соціальної взаємодії, формувати комунікативні уміння та навички діалогу, стимулювати розвиток зв'язного мовлення, розвивати навички соціальної поведінки і компетентності, розвивати здатність брати участь у соціально-рольових іграх);

- емоційно-мотиваційний розвиток (розвивати довільність психічних функцій, розвивати та гармонізувати емоційну сферу, формувати емоційну саморегуляцію, розширювати інтереси (долання стереотипів), формувати пізнавальну та навчальну мотивацію);

- цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності і формування еталонних уявлень; розвиток мнемічної діяльності різної модальності; формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення і наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей;

- формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності;

- корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці;

- сенсорний розвиток, сенсорна інтеграція (розвивати моторну імітацію, збагачувати чуттєвий досвід, формувати полісенсорне сприймання, коригувати сенсорну гіперчутливість, розвивати відчуття ритму, (структурування середовища і діяльності), розвивати дрібну моторику та зорово-моторну координацію);

- розвиток навичок психологічної та соціальної адаптації осіб з порушеннями розвитку до умов життя з його вимогами й труднощами.

Форма звіту:

Додати: а) детальний конспект проведеного корекційно-розвиткового заходу: тема, мета, план, зміст заняття, список використаних джерел, мультимедійна презентація та ін. матеріали.

Тема 8. Організація та проведення психологічного просвітницького заходу.

Типовими формами просвітницької роботи психолога є лекції, семінари, бесіди й консультації.

Під час практики студенти проводять різноманітні заняття з дітьми, співробітниками, працівниками закладу на базі практики. Ці заняття можуть носити пізнавальний, психоедукаційний характер.

Пізнавальні заняття можуть бути у формі публічної лекції, бесіди, дискусії, диспуту тощо.

Просвітницькі заняття: проведення просвітницької роботи; спроможність проводити навчальне заняття (лекцію, семінар тощо), виступати із доповіддю щодо підвищення психологічної культури людей, запобігання відхиленням у поведінці особистості тощо.

Форма звіту:

Додати: а) детальний конспект проведеного просвітницького заходу (тема, мета, план, зміст заняття, (текст лекції/виступу), список використаних джерел, мультимедійна презентація та ін. матеріали).

Тема 9. Самоаналіз проведених психологічних заходів.

Провести аналіз ефективності проведеного корекційно-розвиткового заняття, просвітницького заходу.

Форма звіту:

Додати: самоаналіз проведених заходів

Тема 10. Оформлення звітної документації практиканта

Кожний здобувач вищої освіти по закінченню виробничої практики повинен надати таку звітну документацію:

1. Щоденник проходження практики.

- Зазначається термін практики, її зміст календарне планування;
- Фіксується зміст та термін роботи протягом усього періоду проходження практики і вказується тривалість того чи іншого виду роботи;
- Заповнюється щоденно згідно завдань практики;
- Додається основна документація психолога;
- Наводиться перелік використаних психодіагностичних методик
- Фіксуються результати психодіагностичного обстеження особистості;
- Додається детальний конспект корекційно-розвиткового та просвітницького заняття з самоаналізом цих заходів.
- Щоденник підписується керівником установи – бази практики та психологом.

2. Довідка про проходження виробничої практики (зразок у Положенні про практичну підготовку)

3. Матеріали психодіагностичного обстеження (протоколи обстежень, бланки, стимульні матеріали, результати обстежень, висновки та рекомендації).

4. Детальний конспект проведеного корекційно-розвиткового заходу та просвітницького заходу (тема, мета, план, зміст заняття, (текст), список використаних джерел, мультимедійна презентація та інші матеріали),

самоаналіз проведених заходів.

5. *Загальний звіт про проходження практики.* Зазначається обсяг виконаної роботи та її основні результати, труднощі, які, можливо, виникли в ході практики, та їх аналіз, побажання щодо удосконалення організацій практики).

VIII. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Програмні результати навчання	Види діяльності здобувача на практиці	Форми і засоби оцінювання
ПР 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми, пропонувати шляхи їх розв'язання.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ (в т.ч. патологічних) в контексті професійних завдань.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	Опис інструктивних методичних матеріалів, що регламентують роботу психолога, список методичної літератури психолога щодо організації психологічної служби	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, загальний звіт про проходження практики	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 05. Обирати та	Аналіз емпіричної групи	Захист звітних

застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	методів, основні принципи організації та проведення наукового психологічного дослідження, матеріали психодіагностичного обстеження, результати проведення психологічної діагностики	матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	Матеріали психодіагностичного обстеження, загальна характеристика особистості (обраної вікової групи), результати проведення психологічної діагностики	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, самоаналіз проведених заходів	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 08. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	Психологічний висновок за результатами психодіагностичного дослідження, конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу, загальний звіт про проходження практики	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних	Конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу, самоаналіз проведених заходів	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.

дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)		
ПР 12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психічного здоров'я.	Конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, а також до осіб з особливими потребами.	Щоденник практики, конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	Щоденник практики, конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.	Щоденник практики, характеристик основного змісту роботи психолога, конспект відвіданого заняття психолога, конспект та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу, самоаналіз проведених заходів	Захист звітних матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
ПР 18. Вживати	Щоденник практики, конспект	Захист звітних

ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	та матеріали проведеного корекційно-розвиткового заходу, конспект та матеріали проведеного просвітницького заходу, самоаналіз проведених заходів	матеріалів на підсумковій конференції. Підсумковий контроль: диференційний залік.
--	--	---

ІХ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ VI. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різнорівневої таксономії Б. Блума, який виділяє сім рівнів засвоєння змісту освіти: знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка, створення (творчість).

Знання	називати, впорядковувати, збирати, визначати, описати, знаходити, перевіряти, дублювати, помічати, складати список, повторювати, відтворювати, показувати, казати, установлювати зв'язок тощо.
Розуміння	класифікувати, асоціювати з, змінювати, з'ясовувати, перетворювати, будувати, описувати, обговорювати, виділяти, оцінювати, пояснювати, виражати, розширювати, ідентифікувати, ілюструвати, інтерпретувати, робити висновок, пояснювати різницю між, розпізнавати, передбачати, доповідати, вибирати, переглядати, перекладати, знаходити рішення тощо.
Застосування знань	застосовувати, змінювати, обчислювати, оцінювати, вибирати, демонструвати, розробляти, виявляти, завершувати, знаходити, ілюструвати, модифікувати, організовувати, передбачати, готувати, зараховувати до, планувати, вибирати, показувати, перетворювати, використовувати, окреслювати та інші.
Аналіз	упорядковувати, аналізувати, розділяти на складові, обчислювати, розділяти на категорії, порівнювати, класифікувати, поєднувати, протиставляти, критикувати, дискутувати, визначати, робити висновок, виводити, виділяти, розділяти, оцінювати, випробовувати, експериментувати, ілюструвати, досліджувати, співвідносити, тестувати тощо.
Синтез	аргументувати, упорядковувати, поєднувати, класифікувати, збирати, копіїювати, проектувати, розробляти, пояснювати, встановлювати, формулювати, узагальнювати, інтегрувати, модифікувати, організовувати, планувати, пропонувати, реконструювати, установлювати зв'язок із, підсумовувати та інші.
Оцінювання	оцінювати, встановлювати, аргументувати, вибирати, поєднувати, порівнювати, робити висновок, критикувати, захищати, пояснювати, рейтингувати, розсуджувати, виміряти, передбачати, рекомендувати, співвідносити узагальнювати, ухвалювати тощо.
Створення	генерувати, створювати, пропонувати, придумувати,

(творчість)	розробляти, планувати, писати, будувати, складати, робити
-------------	---

Для визначення рівня сформованості у студентів необхідних результатів навчання використовуються відповідні критерії. Кожне завдання за темою практики оцінюється за шкалою «0» «2» «4», «6», «8», «10» балів. Результати за всіма завданнями обчислюються як середньозважений результат (середній бал). Максимальна кількість балів за темою 10.

Бали	Зміст критеріїв (показників)
9-10	Здобувач визначає, тлумачить, демонструє приклади, аналізує, систематизує, аргументує встановлює структурно-логічні зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Здійснює пошук інформації з різних джерел у т.ч. використовуючи інформаційно-комунікативні технології. Завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач пропонує власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймає та аргументує власні рішення щодо їх розв'язання. Складає та реалізовує програму корекційно-розвиткових та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань усунення або послаблення наявних у розвитку відхилень у розвитку особистості, групи, суспільства, з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей особистості людини Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Відповідально ставиться до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлює межі власної компетентності. Здобувач в процесі вирішення фахових завдань демонструє навички ефективної взаємодії, вступає у комунікацію, ефективно виконує різні ролі у команді, логічно формулює думку, дискутує, аргументує, переконує, відстоює власну позицію приймає рішення, в процесі комунікації є зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. Здобувач формулює мету, завдання, дослідження, володіє навичками збору первинного матеріалу, дотримується процедури дослідження, рефлексує, критично оцінює достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулює аргументовані

	висновки, презентує результати власних досліджень усно / письмово. Виявляє вміння узагальнювати психологічну інформацію, впорядковує отримані результати, робить аргументовані і структуровані висновки, систематизує, проявляє творче ставлення, надає завершеного вигляду
7-8	Здобувач достатньо повно визначає, тлумачить, аналізує, пояснює, встановлює співвідношення між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Завдання виконані правильно, але недостатньо повно, використані не всі необхідні методи. Виявлено вміння проводити відповідні види психологічної роботи, але дії студента подекуди шаблонні, творче ставлення до розв'язання завдання проявляється на низькому рівні. Відповідально ставиться до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлює межі власної компетентності Здобувач формулює мету, завдання, дослідження, володіє навичками збору первинного матеріалу, дотримується процедури дослідження, рефлексує на достатньому рівні, критично оцінює достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулює аргументовані висновки, презентує результати власних досліджень усно / письмово. Здобувач пропонує власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, але не завжди приймає та недостатньо аргументує власні рішення щодо їх розв'язання. Складає та реалізовує програму корекційно-розвиткових та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань усунення або послаблення наявних у розвитку відхилень у розвитку особистості, групи, суспільства, з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей особистості людини Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. Здобувач демонструє навички взаємодії, здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, аналізує, оцінює, приймає рішення, логічно формулює думку, наводить докази, намагається відстоювати власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.

	В ході аналізу та узагальнення матеріалу, отримані результати впорядковано, систематизовано, скомпоновано, але не вистачає достатньої аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності.
5-6	Здобувач розпізнає, аналізує, порівнює, виділяє суттєві ознаки, але фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) встановлює зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Не досить відповідально ставиться до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, але не завжди усвідомлює межі власної компетентності. Здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, Здобувач не досить чітко формулює мету, завдання, дослідження, володіє навичками збору первинного матеріалу, дотримується процедури дослідження, слабо рефлексує та не здійснює критичної оцінки достовірності одержаних результатів психологічного дослідження, висновки сформульовані, але не мають чіткої аргументації, результати власних досліджень презентує на низькому рівні. Завдання виконані в основному правильно, але неповно. Вхідні виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач не завжди здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Не здатен самостійно складати та реалізовувати програму корекційно-розвиткових та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань усунення або послаблення наявних у розвитку відхилень у розвитку особистості, групи, суспільства, з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей особистості людини (тільки під керівництвом та зі сторонньою допомогою (керівника практики, психолога)). Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Здобувач демонструє навички взаємодії, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, не завжди вміє відстоюють власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. Звітна документація оформлена відповідно до вимог. Здобувач виявляє вміння узагальнювати психологічну інформацію з різних

	джерел, впорядковує отримані результати, але не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки через що мають незавершений вигляд.
3-4	Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, фрагментарно виділяє співвідношення, але не завжди пояснює співвідношення між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Має низьку мотивацію до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, але не завжди усвідомлює межі власної компетентності. Здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, Здобувач має низький рівень навичок щодо формулювання мети, завдання дослідження, володіє навичками збору первинного матеріалу, не завжди дотримується процедури дослідження, рефлексує на дуже низькому рівні та не здійснює критичної оцінки достовірності одержаних результатів психологічного дослідження, висновки не мають чіткого формулювання, результати власних досліджень презентувати не вдається. Здобувач не завжди здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Не здатен самостійно складати та реалізовувати програму корекційно-розвиткових та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань усунення або послаблення наявних у розвитку відхилень у розвитку особистості, групи, суспільства, з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей особистості людини (тільки під керівництвом та зі сторонньою допомогою (керівника практики, психолога)) Демонструє соціально відповідальну та свідому поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддає перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. Звітна документація частково недооформлена або оформлена з

	помилками, не систематизована, не скомпонована.
1-2	Завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. Має низьку мотивацію до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знає, розуміє та дотримується етичних принципів професійної діяльності психолога, але не завжди усвідомлює межі власної компетентності. Здатен бути зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. Виявлені проблеми встановлення контакту з обстежуваними. Мета, завдання дослідження сформульовані не правильно, здобувач на низькому рівні володіє навичками збору первинного матеріалу, не завжди дотримується процедури дослідження, рефлексує на дуже низькому рівні та не здатен давати критичної оцінки достовірності одержаних результатів психологічного дослідження, висновки сформульовані не правильно, результати власних досліджень презентувати не вдається. Здобувач не здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Не здатен скласти програму програму корекційно-розвиткових та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань усунення або послаблення наявних у розвитку відхилень у розвитку особистості, групи, суспільства, з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей особистості людини (реалізовує тільки під керівництвом та зі сторонньою допомогою (керівника практики, психолога)). Демонструє соціально відповідальну поведінку, слідує гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності Здобувач частково володіє навичками взаємодії, не приймає активну участь в обговоренні, не виявляє лідерських якостей ту та не проявляє ініціативу в процесі вирішення фахових завдань. Висновки за результатами власних досліджень не узагальнені та не структуровані. Звітна документація не оформлена, або оформлена неповно з суттєвими помилками.
0	Завдання не виконані чи виконані не правильно. Несформовані вміння проводити відповідні види психодіагностичної роботи. Здобувач розглядає, але не може встановити зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань.

	Здобувач не здатен пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Не здатен складати та реалізовувати програму корекційно-розвиткових та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань усунення або послаблення наявних у розвитку відхилень у розвитку особистості, групи, суспільства, з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей особистості людини Здобувач на низькому рівні володіє навичками взаємодії, не приймає участь в обговоренні у процесі вирішення фахових завдань. Висновки за результатами досліджень не оформлені чи не скомпоновано та несистематизовано матеріал.
--	---

№	Види діяльності	Максимальна кількість балів
Блок 1. Особливості організації та діяльності психологічної служби/психолога закладу		
1.	Щоденник практики	10
2.	Конспект і аналіз відвіданого заняття психолога	10
Блок 2. Методи і технології експериментально-психологічного дослідження. Психодіагностичне дослідження.		
3.	Проведення психодіагностичного дослідження (підбір і обробка методик)	10
4.	Обробка результатів. Узагальнення даних психодіагностичного дослідження. Загальна характеристика особистості (обраної вікової групи)	10
5.	Формулювання висновків дослідження, складання психологічного прогнозу розвитку особистості/групи.	10
Блок 3 Психологічна корекційно-розвиткова та просвітницька діяльність психолога		
6.	Конспект та матеріали корекційно-розвиткового заходу	10
7.	Конспект та матеріали просвітницького заходу	10
8.	Самоаналіз проведених заходів	10
9.	Загальний звіт про проходження практики	10
10.	Захист результатів практики у підсумковій конференції	10
Загальна кількість балів		100

Максимальна кількість балів, яку може обрати здобувач вищої освіти за результатами навчальної практики 100 балів.

Співвідношення балів національної оцінної, ECTS і 100 – бальної оцінної

шкали таке:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ВІІ. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Барабанова, І. А., Таран, М. М. Психодіагностика: сучасні підходи та інструменти. Київ: Видавництво "Академія". 2022.
2. Вікова психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. О.П. Сергєєнкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасєка; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. К.: ЦНЛ, 2020. 376 с.
3. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник / Інна Галецька. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 242 с.
4. Гоян І. М. Методи діагностики психічного розвитку дітей / І. М.Гоян, А. А. Палій // За ред. А. А. Палія. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2014. – 652 с.
5. Довідник нормативно-правових документів психологічної служби та психолого-медико-педагогічних консультацій системи освіти України [Електронний ресурс] / Упоряд.:Ю.А. Луценко, А.Г. Обухівська, І.В. Луценко, Н.В. Сосновенко. – К.: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. – 1 електрон. опт. диск (CDROM); 12 см. –475 с.
6. Дуткевич Т.В. Дитяча розвивально-корекційна психологія: модульний навч. посіб. / Т.В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2021. 304с.
7. Етичний кодекс психолога [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>
8. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : Метод. рек. Авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова,

Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/minimumi.pdf>

9. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. К.: Педагогічна думка, 2016. 219 с.
- https://drive.google.com/file/d/1CwK_ry21PRa1kuwHca-dnc8Q-3c9kEx9/view?usp=sharing

10. Ковальчук, С. О., Лисенко, І. І. Клінічна психодіагностика: нові тенденції. Львів: Видавництво "Літера". 2023.

11. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Корня Л.В. Психологічна оцінка суїцидального ризику у військовослужбовців. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2019. 206 с. -
<https://drive.google.com/file/d/1VqPHFF50Z8qckQa0i8ttKUFjy4iiJtfv/view?usp=sharing>

12. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Інклюзія: покроково для педагогів: навчально-методичний посібник. Київ, 2023. – 232 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739317/1/Kolupaeva.Taranchenko.Inclusia.Pokrokov.o.pdf>

13. Корнєшук В.В. Профілактика та корекція девіантної поведінки підлітків: навч. посіб. / В.В. Корнєшук, М.О. Волошенко, В.П. Олло. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 136с. .

14. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2020. 384 с.

15. Кутіщенко В. П., Ставицька С. О. Психологія розвитку та вікова психологія: Практикум: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2012. – 448 с.

16. Кушнір Ю. В., Оверчук В.А., Шпортун О.М. Вікова та спеціальна психологія: навчальний посібник. Вінниця: Центр оперативного друку «Документ Принт»., 2020. 384 с.

17. Мороз А. В. Методи психодіагностики особистості: теорія та практика. Харків: Видавництво "Фоліо". 2021.

18. Неурова А.Б., Капінус О.С., Грицевич Т.Л. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів: НАСВ, 2016. 181с. -
<https://drive.google.com/file/d/13CCupv1rA51NpoJST6kBaWCwfiCxd8E7/view?usp=sharing>

19. Основи психодіагностики в соціальній сфері та клінічній практиці : навчальний посібник / О. Любчук, Ю. Горбанюк, В. Луньов, Т. Мельничук, Ю. Удовенко / Заг. ред. О. Любчук. – Hamilton: Accent Graphics Communications – К.: Інтерсервіс, 2017. – 286 с.

20. Основи психодіагностики в соціальній сфері та клінічній практиці : навчальний посібник / О. Любчук, Ю. Горбанюк, В. Луньов, Т. Мельничук, Ю. Удовенко / Заг. ред. О. Любчук. – Hamilton: Accent Graphics Communications – К.: Інтерсервіс, 2017. 286 с.

21. Парфанович, І. І. Система попередження і подолання девіантної поведінки дівчат : монографія / І. І. Парфанович; Терноп. нац. пед. ун-т ім.

В.Гнатюка. — Т : [б. в.], 2012. — 368 с.

22. Практикум із групової психокорекції: підручник / О.О. Прокоф'єва, О.В. Ковальова, Г.Б. Варіна, О.В. Кочкурова. — Мелітополь: Люкс, 2020. 414 с.

23. Психодіагностичні моделі в практиці клінічного психолога: Навчальний посібник / В.Є.Луцьов, К.В. Аймедов, Д.М. Корошніченко / заг.ред В.Є.Луцьова — Одеса: ОНМедУ, Донецьк: «Східний видавничий дім», 2015. — 296с.

24. Психологія інклюзивної освіти: навч.-метод. посібник (для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання) /уклад. Н.Г. Кошелева. Бахмут, ГПМ ДВНЗ ДДПУ, 2022. 145 с.
http://ds.forlan.org.ua/bitstream/handle/123456789/613/%d0%9f%d1%81%d0%b8%d1%85%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%8f%20%d1%96%d0%bd%d0%ba%d0%bb.%20%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%b8_%d0%bf%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba_%d0%9a%d0%be%d1%88%d0%b5%d0%bb%d0%b5%d0%b2%d0%b0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

25. Психологічна допомога у клініці : навч.-метод. посіб. / укл. Р. П.Федоренко, О. М. Хлівна, Т. І. Дучимінська, Л. І. Магдисюк, С. В. Борцевич.Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 224 с.

26. Розов В.І. Психологія екстремальних ситуацій : адаптивність до стресу та психологічне забезпечення: науково-практичний посібник. Київ: КНТ, 2024. 711 с.

27. Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах кризових викликів/ О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Бобренко, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, О.І. Мякушко, І.В. Сухіна та ін.: За наук. ред. О.В. Чеботарьової. К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2023. 664 с.

28. Терлецька Л.Г. Психологія здоров'я: арт-терапія малюнком: навч. посіб. / Л.Г. Терлецька. К.: Слово, 2019. 150 с.

29. Яхно Т.П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів. К.:ЦУЛ, 2021. 168 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

здобувача _____ курсу _____ групи

(Прізвище, ім'я, по батькові)
Місце проходження практики

Термін проходження практики:
з _____ до _____

Дата	Зміст роботи	Аналіз і оцінка

ПРОТОКОЛ №
групової психологічної діагностики

Дата (терміни) проведення: _____

Мета діагностики:

**Проблема
(зміст):**

Діагностичний інструментарій:

Характеристика вибірки:

Результати діагностики:

Висновки:

Рекомендації:

3BIT

з виробничої (розвиткової) практики
здобувача курсу групи

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність

053 Психологія

Освітня програма

Місце проходження практики _____

Термін проходження практики: 3

ДО

Керівник практики :

(Прізвище, ім'я, по батькові)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Підпис студента-практиканта